

Dobosy Antal

Én és éntelenség

Vannak vallások, amelynek hívői úgy gondolják, hogy a lélek, ami minket alkot, annak ez a test csak egy lakóhelye, és a test elmúlásával ez a lélek továbbra is létezik. Így a lélek tulajdonképpen testeket köt össze az időben azáltal, hogy újra testet ölthet. A buddhizmus szerint egy ilyen én, egy ilyen változatlan, a testtől független lélek nem létezik. A buddhista *anátman* (páli: *anatta*) kifejezés ennek az elmúlást túlélő, örök léleknek a tagadását jelenti. A hétköznapi gondolkodás viszont sokszor úgy értelmezi ezt, mintha a buddhizmus tagadná, hogy az embernek van „én”-je, van „lelke”. Mintha „éntelen”-ek lennénk. Ez azonban meglehetősen félrevezető, mert az embernek a buddhizmus szerint is van „én”-je. Az embernek igenis van egy érzete saját magáról! Tudunk magunkról, tudjuk és tudhatjuk kik vagyunk, milyenek vagyunk, miből állunk, és mik azok a sajátos karakterjegyek, amelyek a személyiségünket alkotják. Viszont az is világos, hogy mindaz, amit mi magunkról gondolunk, az mind *a saját tudatunk terméke*. Más oldalról viszont látnunk kell azt is, hogy a hétköznapi buddhizmus, hasonlóan más vallásokhoz, nagyon sokszor visszacsempészi ezt a test halálát túlélő lelket. Így például a tibeti buddhizmusban is benne foglaltatik a reinkarnáció. Az ember nagyon nehezen tud megbarátkozni azzal a ténnyel, hogy megszületünk, majd a tudatban összeáll egy énkép, egy tudás és egy érzet magunkról, majd amikor meghalunk, akkor mindez mindenestől eltűnik. Életünk folyamán tulajdonképpen mi tartunk fenn egy tudatot, mi éltetjük a tudatunkat. Amíg fenntartjuk, addig létezik, ha pedig nem tartjuk fent, akkor nincs. A buddhizmusnak fontos tétele az, hogy a „lélek” csak addig létezik, amíg mi is létezőnk. Az ember szeretne valami stabilitást találni, valamit, amibe kapaszkodni lehet, egy rajtunk kívüli fix pontot. De ha igazán helyesen értelmezzük a tanításokat, akkor ezt a fix pontot a buddhizmus megtagadja tőlünk, és rávilágít arra, hogy ez a vágy is, ez az igény is, csak a tudatunk terméke. ✎

Tartalom

	<i>Bevezető</i>	<i>Esszé</i>
Én és éntelenség • Dobosy Antal	1	22 Dobosy Antal • Az orrszarvú és a modern világ
<i>Zen Akadémia</i>		
Tavaszi zen művészeti kurzus • Kenéz László	2	21 Ghymes Péter • Egy nap az élet
<i>Interjú</i>		26 Károlyfi Judit • A macska tanítása
Ébredj fel, és segíts minden érző lényt! • Jo Alma Potter	16	24 Némethy András • Meditációs ember-nem-ismeret
<i>Szellemi háttér</i>		35 Sallai Zoltán • Fantomok, bábuk
Ha találkozol a Buddhával • Dobosy Antal	13	34 Sallai Zoltán • Nirvána
Vissza a Buddhához • Mireisz László	10	34 Sallai Zoltán • Utazás, elvonulás
Meditáció • Sallai Zoltán	4	14 Szeremley Anett • Napra nap
<i>Tanulmány</i>		37 Szeremley Levente • Újra a hegyekben
Buddhizmus a mai világban • Dobosy Antal	49	48 Von Dó szerzetes • Átszellemült anyagias-ság vagy elanyagiasodott szellemiség?
A tathátagatargbha kritikája a kelet-ázsiai zen buddhizmusban • Lászlók András	31	<i>Művészet</i>
A zen buddhizmus és a neo-klasszikus keresztény teológia • Lengyel Zsolt	42	7 Györi Péter • A tudat kertje
A hindu és a buddhista jóga • Mireisz László	27	30 Némethy András • Haikuk
<i>Így hallottam</i>		36 Némethy Krisztián • Csempe festmény
Így hallottam • Szeremley Levente	18	6 Szeremley Anett • Szumie tusfestmény
		12 Von Dó szerzetes • Hangulatsorok